

[Jens Peter Jensen (Sjors amt).]

samfundsmæssigt, at vi kan bevare et roligt prisleje, og hertil mener man at denne lovgivning kan anvendes.

Jeg forstår, at en af motiveringerne for at gennemføre en lovgivning af denne karakter er, at vi har en meget stærk valutauro i den vestlige verden, at man forestiller sig, at der hen på året vil ske en opskrivning af den tyske mark; det ville, sådan som balancen er i vort samhandelsforhold med Tyskland, betyde en alvorlig belastning for Danmark, fordi vi har en meget stærkere import, end vi har eksport dertil. Men jeg beder om, at man prøver at gøre sig den tankegang klart, at det slet ikke er sikkert, der sker en isoleret opskrivning af D-marken, men at det sandsynlige snarere er, at man vil finde en kombination af opskrivning af den tyske D-mark og en devaluering af andre europæiske mønter.

Jeg må sige, at vi under udvalgsarbejdet har fået henvendelser fra det praktiske erhvervsliv af meget stor lødighed, og det er en dyb skuffelse for mig, at den højtærede handelsminister ikke på noget punkt har været imødekommende over for de synspunkter, der her er kommet frem.

Jeg gør den personlige bemærkning, at det efterhånden er betænkeligt, hvis vi kommer derhen, at vi, blot fordi et lovforslag politisk er tilladt fremsat, afstår fra at respektere, at der kan ske en vis åndelig udvikling undervejs. Dette høje ting kan overhovedet ikke undvære den rådgivning og vejledning, som vi får fra kredse uden for tinget, og vi har her fået en lødigt vejledning. Jeg beklager, at det ikke har været muligt for den højtærede handelsminister at følge nogen af de vejledninger, vi har fået.

Min slutbemærkning skal så være, at jeg håber, denne lovgivning, der i sin natur vel mere er en mentalhygiejnisk foranstaltning end en egentlig prislov, kan få en heldig indflydelse på prisudviklingen, så vi kan holde pristigningsbølger på afstand. Jeg håber, at vi, når denne lov efter de paragraffer, der står i den, udløber, er færdige med lovgivning af denne karakter.

Helge von Rosen: Der er rejst kraftige indsigelser mod det foreliggende lovforslag fra erhvervenes side; denne reaktion har hos alle gjort et betydeligt indtryk. Når det

radikale venstre dog fastholder sit standpunkt til lovforslaget, forekommer det mig rimeligt at begrunde dette standpunkt i forhold til hovedpunkterne i indvendingerne. Jeg vil altså følge den fremgangsmåde at begrunde, hvorfor mit parti kan godtage lovforslaget, og afstå fra at begrunde, hvormed vi kunne have nægtet det.

Det har været hævdet fra erhvervsside, at lovforslaget i stedet for den bebudede lempelse af prisrestriktionerne indebærer mulighed for en væsentlig skærpelse af disse. Det er efter min mening ikke dækkende: den bebudede lempelse sker faktisk, når avancestoppet udløber den 30. juni, så kan man nemlig igen beregne sine priser og beregne sin avance ganske som man vil. Den bebudede lempelse kommer altså, men der indføres samtidig en mulighed, jeg understreger en mulighed, for en skærpelse, men for det første kun efter specielt initiativ fra monopoltilsynet, for det andet kun for nærmere angivne varer eller ydelser, og for det tredje kun hvor særlige forhold gør det påkrævet.

Efter et rent praktisk synspunkt skulle totalresultatet af generel avancefrigivelse og speciel restriktionsmulighed være en lempelse, en liberalisering; rent erhvervsadministrativt bliver befrielsen fra hensynet til avancestoppet, som vi nu har levet så længe under, i hvert fald en stor lettelse.

At der er en realitet i liberaliseringstenden- sen fremgår af, at handelsministeren over for udvalget har udtalt, at lovforslaget ikke tilsigter indgreb, hvor priskonkurrencen er tilstrækkelig effektiv til at sikre en rimelig prisudvikling. Lovforslaget ligger for så vidt på linje med bemærkningerne i 1965 til forslaget om prisindseendlov, hvor der blev henvist til det økonomiske råds udsagn bl. a. om, at en generel pris- og avance- regulering ikke kan anbefales som et egnet led i en indkomstpolitik for ikke-lønindkomster, og at kun, hvor der af særlige årsager ikke er virksom priskonkurrence, må der være priskontrol.

Om denne lovgivning med kun mulighed for faktisk skærpelse — en beredskabslov, som ministeren over for udvalget har kaldt den — faktisk vedbliver at være en lempelse, beror ganske på udviklingen på konjunktur- og valutafronterne. Den øjeblikkelige baggrund for forslaget om den mulige skærpelse